

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

24 mai 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecători

Covalenco Elena

Diaconu Iurie

Cu participarea:

Procurorului Crijanovschi Sergiu

Avocaților Munteanu Victor, Munteanu Petru

Interpretei Bucicov Oxana

juducând în ședință închisă, recursurile declarate de avocatul Munteanu Victor în numele inculpatei Punga Olga, împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2018, în cauza penală privind-o pe

Punga Olga Xxxxx, născută la xxxxx, originară din or. Xxxxx mun. Xxxxx, domiciliată mun. Xxxxx bd. Xxxxx ap. xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

instanța de recurs: 22.05.2018 - 24.05.2018.

Procedura de citare legală a fost îndeplinită.

Avocații Munteanu Victor și Munteanu Petru au susținut recursurile declarate, solicitând admiterea acestora cu casarea încheierii de respingere a cererii cu privire la revocarea măsurii preventive, sub formă de arest.

Inculpata a susținut recursurile declarate.

Procurorul s-a pronunțat pentru respingerea recursurilor cu menținerea încheierii fără modificări.

Asupra recursurilor în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 ianuarie 2018, Punga Olga Xxxxx, a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în sistemul financiar-bancar, pe un termen de 5 ani.

Termenul ispășirii pedepsei de către Punga O. a fost calculat din data pronunțării sentinței – 03 ianuarie 2018, incluzând în acest termen perioada de menținere în stare de arest de la 20 ianuarie 2017 ora 07.30 până la 03 ianuarie 2018.

A fost respinsă cererea apărătorului Munteanu V. cu privire la revocarea măsurii preventive.

Măsura preventivă – arestarea preventivă aplicată în privința inculpatei Punga O. a fost menținută până la rămânerea definitivă a sentinței.

2. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

2.1 Avocații Munteanu Victor și Munteanu Petru în numele inculpatei, prin care au solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei sentințe de achitare a lui Punga O., cu reabilitarea acesteia.

2.2 Inculpată, prin care a solicitat casarea acesteia, cu pronunțarea unei sentințe de achitare, de asemenea a considera ilegală prelungirea arestării preventive până la examinarea cererii de apel.

3. La data de 26 aprilie 2018, avocatul Munteanu V. în numele inculpatei a depus cerere privind revocarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv, aplicată inculpatei Punga O.

În motivarea cererii a invocat:

- instanța de judecată a fost informată, inclusiv prin prezentarea copiilor certificate în modul corespunzător, că la data de 27 aprilie 2017 a fost depusă cerere la Curtea Europeană a Drepturilor Omului, fiind invocat faptul, că aplicarea măsurii preventive sub formă de arest preventiv în privința Olgăi Punga și deținerea acesteia în instituția penitenciară nr. 13 în condiții inumane și degradante, contravin prevederilor art. 3, 5 § 1, 5 § 3, 5 § 4 ale Convenției europene, parte integrantă a legislației naționale, de care ar trebui să țină cont instanțele de judecată din Republica Moldova;

- instanța de la Strasbourg a considerat comunicabile capetele de cerere privind violarea dreptului de libertate și siguranță, garantate de art. 5 al Convenției europene a drepturilor omului, în privința Olgăi Punga;

- deși au fost anexate la cererea de revocare comunicarea expediată Guvernului Republicii Moldova cu traducerea întrebărilor formulate în limba română, în ședința de judecată s-a discutat dacă o astfel de cerere poate fi examinată după terminarea etapei cercetării judecătorești, spre final, instanța nu a emis o încheiere susceptibilă de a fi atacată în temeiul art. 312 Cod procedură penală, astfel încălcând prevederile art. 195, 196, și 329 Cod de procedură penală;

- refuzul instanței de judecată de a se pronunța prin încheiere asupra cererii de revocare a măsurii preventive, îngrădește dreptul la un recurs efectiv;

- în susținerea cererii de revocare a măsurii preventive, așa cum este consemnat în procesul-verbal al ședinței din data de 22 decembrie 2017, avocatul Munteanu V. expres a indicat, că examinarea cererii habeas corpus urmează a fi făcută indiferent de faza procesuală la care se examina cauza. Necătând la argumentele invocate, instanța a emis încheiere protocolară de respingere a cererii, mai mult decât atât, în sentința din data de 3 ianuarie 2018 (pag. 37 paragraf. 6), instanța s-a expus retroactiv pe cererea de revocare a măsurii preventive înaintate pe data de 22 decembrie 2017 și 2 ianuarie 2018, concluzionând că cererea de revocare a măsurii preventive este întemeiată din motiv, că prin sentința de condamnare, Punga O. a fost recunoscută

vinovată de comiterea infracțiunii incriminate. Aceasta denotă faptul, că la înaintarea cererii de revocare a măsurii preventive sub formă de arest preventiv, judecătorul știa soluția pe caz;

- urmare a examinării cauzei, în cadrul ședinței de judecată din data de 22 decembrie 2017, instanța de judecată a fixat următoarea ședință pentru data de 03 ianuarie 2018, neanunțând că se retrage în camera de deliberare;

- până la ședința de judecată din data de 03 ianuarie 2018, procurorul nu a depus demers de prelungire a arestului preventiv în interiorul termenului de 5 zile, astfel acesta și-a manifestat intenția de a nu-i prelungi măsura preventivă lui Punga O., iar instanța de judecată încălcând prevederile art. 308 alin. (3) Cod de procedură penală, abuziv a prelungit măsura preventivă, fără să existe un demers din partea procurorului.

4. Prin încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2018, a fost respinsă cererea privind revocarea măsurii preventive sub formă de arest în privința lui Punga O., ca fiind neîntemeiată.

5. Încheierea menționată este atacată cu recursuri de către avocatul Munteanu V. în numele inculpatei, la data de 18 mai 2018 și 23 mai 2018, prin care solicită casarea acesteia, cu admiterea cererii din data de 26 aprilie 2018, cu dispunerea revocării măsurii preventive sub formă de arest preventiv în privința lui Punga O., pe perioada examinării cererii de apel, cu aplicarea unei măsuri preventive, neprivative de libertate.

În motivarea recursurilor invocă aceleași motive pe care le-a indicat în cererea din data de 26 aprilie 2018, suplimentar menționând că:

- instanța de judecată la pronunțarea sentinței nu a aplicat măsura preventivă sub formă de arest preventiv în temeiul art. 5§ 1 lit. a) al Convenției, dar a prelungit-o, fără ca procurorul să fi cerut în condițiile art. 308 alin. (3) Cod de procedură penală;

- prelungirea sau aplicarea măsurii preventive sub formă de arest, poate fi admisă doar dacă există demers din partea procurorului, însă un așa demers nu a fost înaintat în perioada 01-05 ianuarie 2018;

- în încheierea motivată din data de 16 mai 2018, se regăsesc argumente pe care nu le-a invocat în cererea din 26 aprilie 2018 sau în susținerile verbale.

6. Judecând recursurile declarate, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal conchide că acestea urmează a fi respinse, din următoarele considerente.

Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 03 ianuarie 2018, Punga Olga Xxxxx, a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art. 190 alin. (5) Cod penal, la 8 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții în sistemul financiar-bancar, pe un termen de 5 ani.

Prima instanță stabilindu-i inculpatei pedeapsa reală cu închisoare, a dispus ca măsura preventivă – arestarea preventivă aplicată în privința inculpatei Punga O. să fie menținută până la rămânerea definitivă a sentinței.

Colegiul penal reține, că o persoană condamnată în prima instanță, fie că a fost sau nu în stare de arest până la acel moment, se găsește în situația precizată de art. 5 parag. 1 lit. a) din Convenția europeană, care autorizează privarea de libertate a persoanelor pe baza condamnării, chiar și nedefinitive.

Curtea Europeană a indicat că, după pronunțarea unei hotărâri de condamnare, privarea de libertate a unei persoane, chiar în timpul judecării propriului apel, este întemeiată pe cazul specificat în art. 5 § 1 lit. a) din Convenția europeană, neavând drept scop aducerea unei persoane în fața autorității competente, după cum prevede art. 5 § 1 lit. c).

În conformitate cu prevederile art. 437 alin. (1) Cod de procedură penală, pot fi atacate cu recurs: 1) sentințele pronunțate de judecătorii privind infracțiunile ușoare pentru săvârșirea cărora legea prevede în exclusivitate pedeapsa nonprivativă de libertate; 3) sentințele pronunțate de Curtea Supremă de Justiție; 3¹) încheierile privind refuzul în pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărirea penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale, adoptate conform prevederilor art. 313; 4) alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.

La fel, Colegiul penal menționează că încheierea primei instanțe sau a instanței de apel privind înlocuirea sau revocarea arestului, precum și refuzul înlocuirii sau revocării arestului în privința inculpatului, cu excepția încheierii privind aplicarea arestului, nu este pasibilă de atacare în instanța ierarhic superioară (rezultând din prevederile art. 329 alin. (2) Cod de procedură penală), deoarece în ședința de judecată inculpatului îi sunt garantate toate drepturile procesuale. Prevederea unei căi de atac pentru asemenea încheieri ar periclita procesul de judecare a cauzei într-un termen rezonabil (*pct. 66 al Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 1 din 15 aprilie 2013 despre aplicarea de către instanțele judecătorești a unor prevederi ale legislației de procedură penală privind arestarea preventivă și arestarea la domiciliu*).

Prin urmare, Colegiul penal reține că încheierea Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2018, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea avocatului Munteanu V. în numele inculpatei, privind revocarea măsurii preventive sub formă de arest în privința lui Punga O., este irevocabilă și nu poate fi atacată cu recurs.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal conchide că recursurile avocatului Munteanu V. în numele inculpatei sunt inadmisibile și urmează a fi respinse.

7. Conducându-se de prevederile art. 449 alin. (1) pct. 1) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Se resping ca inadmisibile recursurile declarate de avocatul Munteanu Victor în

numele inculpatei Punga Olga, împotriva încheierii Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2018, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea cu privire la revocarea măsurii preventive sub formă de arest în privința lui Punga Olga.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la data de 25 mai 2018.

Președinte

Gordilă Nicolae

Judecător

Covalenco Elena

Judecător

Diaconu Iurie